

3. Ferenc pápa, Jorge Mario Bergoglio SJ: Nyitott ész, hívő szív (Új Ember Kiadó, Budapest, 2013.)
4. <http://www.osservatoreromano.va/fr>
5. <http://www.magyarkurir.hu/vatikan/ferenc-papa>

Vargáné Pável Márta

Az ember élete, halála és a halál utáni folytatás...

II./III. rész, (Az 5. számban található az utolsó rész.)

EZ A CIKKSOROZAT NEM A KÉRDÉS MÉLY ELEMZÉSÉRŐL SZÓL, MERT EBBEN A TÉMAKÖRBE NAGYON SOK NÍVÓS, ALAPOS ÍRÁS LÁTOTT NAPVILÁGOT. SOKKAL INKÁBB A JELENSÉG EL NEM FOGADOTTSÁGÁNAK, MEGÍTÉLÉSÉNEK KRITIKÁJÁT GYAKOROLOM EBBEN AZ ÍRÁSBAN.

Pár gondolat erejéig visszatérek az előző rész mondandójához.

Mi is a lélek célja az anyagban?

<http://mek.niif.hu/05400/05479/05479.htm>

Prohászka O.: „A materializmusban nincs Isten, nincs lélek, nincs örök élet, hogyan lehessen akkor vallás benne? A materialistának ideáljai mind a földi életben gyökereznek, nincs előtte érték, melyet nem a földi életben keressen. Neki nincs külön lelki világa, melyben szabadságát s emberi egyéniségének méltóságát kivívhatná még akkor is, ha rabszolga; hanem ő ezt a méltóságot csakis az emberhez méltó társadalmi s gazdasági állapotok megteremtésében véli érvényesíthetni. Ő nem érti, hogy valaki király lehet lélekben, ha társadalmi állásában szolga.”

Az egyértelmű, hogy a lélekről, mint tényről, csak teológiai megközelítésben gondolkozhatok, mert ez a gondolkodás a ma elfogadottól nagyon messze van. Előzőekben említettem, amit a legfelső/ alapléleknek nevezünk, az valószínűleg a leghatalmasabb, elképzelhetetlen, létező anyagtalan valóság, erő, értelem, lét, amit majd a vallásos emberek Istenként fognak fel.

✚ Mi a lélek célja az anyagban?

Az emberi fantáziánk erősen csökevényes, s ebből a perspektívából (mivel máshonnan képtelenek vagyunk szemlélni) lehet az is cél, hogy kevés erővel, energiával rendelkező testet a lélek valamiféle „visszapótlásban” részesíti. Sokféle energiaváltozás van, és elképzelhető, hogy amit ma anyag néven ismerünk (elég tág és gyűjtőfogalom), mégis egyfajta

lehetőség - ami régebben más megjelenésben több „energiával” rendelkezett - és itt most a lélek talán visszapótló energiával látja el, ettől lesznek „élő” megnyilvánulásai. Ez a kényszer szimbiózis nemcsak a testnek, hanem végső egzisztenciáját tekintve a léleknek is hasznos, mert vélhetően ebben a kettőségben, amit lénynek hívunk, felébred benne az, amivel addig nem teljesen, vagy nem annyira kínzóan szembesült. A lelkes lény rájöhet (feltételezhetően és erősen különböző fokokban) a maga cél okára. Felismerheti, hogy talán tudatlanul, de mégis kínozza valami, nem nominálható „érzés”, hogy a fájó zártság megélése mellett/ ellenében vágyódik a végtelen lét után, amire időnként talán (vissza) is emlékszik.

De sok más ok is lehet a test és anyag szimbiózisában (mert úgy tűnik, mindennek van oka, csak kellő időben nem ismerjük fel). Így nagy alázattal kell viseltetnünk, mielőtt végső konklúzióként bármit is kimondanánk. Az anyag nagy valószínűséggel az eszközként felhasznált megnyilvánulások egyik formája.

✚ *Mindig egyforma az a lélek, ami lényhez tartozik?*

Nem bizonyítható, és nem tagadható a lélek milyensége (léte sem), így nem is tudjuk erre az autentikus választ. Vélhetőleg, a kérdés elemzése után, korrektebb, de csak hipotetikus megoldáshoz juthatunk.

Egyforma-e a lélek? Az „alaplélek”, akit a teológia és hívők Istennek vesznek állandó, akik nem részei az „alapléleknek”, hanem matériába öltözve távol vannak, azokra nem mondható el egyértelműen, hogy mindig egyforma, sőt nagyon nem. Indirekt transzcendens bizonyítékok alapján feltételezhető, hogy fejlődhet, zuhanhat, tágulhat, zsugorodhat, és ebből egyik sem igaz, mert a mi földi fogalmaink nem igazak a transzcendens világban.

Talán úgy fogalmazhatnám, hogy a lélek örök, elpusztíthatatlan erő, de mégis „kisebbedhet”, ami azt jelentheti, hogy veszíthet az erejéből, viszont ennek van határa, a megsemmisülésig nem juthat el, mert arra teológiai megfontolások alapján is képtelen. Feltételezhető, hogy a lényt alakítja ki a lélek, és az anyag olyanná lesz, ami mutatja a lélek milyenségét, „mintáját”. Így egyforma - természetes úton létrejött - emberek azért sem lehetnek, mert más a lélek milyensége, tisztasága, „fénye”, ereje.

Viszont régi meggyőződésesem az, hogy ami életjeleket mutat (sőt azon túl is, mert nem biztos, hogy mindent észlelünk és az sem biztos, hogy csak az az életjel, amit mi annak veszünk), az anyagban ott kell lenni valamiféle szintű léleknek. Az számomra nem elfogadható, hogy ez a sokat bírált panteizmus, mert ha jól meggondoljuk, ez a valóság.

Nagyon sok variánsa van a lényeknek, és ebből az emberiség egy minimális részt képvisel. Emberként is sokféle megnyilvánulásban vagyunk jelen, még ugyanazon személy esetében is, pl. kisgyerek, öreg, sovány, kövér, nő, férfi, okos, buta stb.. Rengeteg lehetőség.

Prohászka Ottokár *Magasságok felé*, Szt. István Társulata, gyűjteményes díszkiadás 191.o. *„Nem lehet tehát eléggé hangsúlyoznunk, hogy igenis levőfélben, alakulófélben vagyunk, hogy az életfolyamat, mely nem kész, s hogy az öntudat arculata sok értelmi, érzelmi s értékelési vonást, illetőleg nagy elváltozásokat szenved.”* Ha két változó (emberben test + lélek) egészéről beszélünk, akkor esetleg küzdenek egymás ellen, így nincs stabilitás, nem is lehet. Miután ez az egész egy kontinuitás, nem gondolhatjuk, hogy az emberi lényben a test és lélek egymásra hatása nyomán a lélek minősége nem változik meg. S talán épp ez a cél, a jó, a felemelő energiával teli változást hoz, de ez lehet más irányú is, így nem mindig a kedvező irányba dőlnek el a dolgok.

Ha úgy kérdezem meg, hogy ugyanaz-e a lélek, ami egy adott lényhez az életében tartozik, erre 95-%ig azt lehet mondani, igen. De a kimaradt kis rész nagyon komoly meditálni valót ad elénk.

Prohászka Ottokár *Magasságok felé*, Szt. István Társulata, gyűjteményes díszkiadás *„Még mindig járod a látóhatárnak végtelenbe nyúló körzeteit, s gondolod, hogy azokon járva pihenőre találsz? Nem unod az utcai gyerek, a csibész szerepét, aki egész nap szaladgálva, minden kapufélfánál megállva, minden udvarba betekintve, az otthont alig ismeri? Nézd, ajtó-kaput nyitottam; gyere be, légy itthon!”*

Az emberiséggel tapasztalatom szerint az is a baj, ami az egyik magyar egyetem hallgatóival, lompos ruhákban járnak és szeretnek csak szentimentálisan keresgélni. Ugyanis szerintük ez a keresgélés olyan intellektuális, és halálig nem is akarnak semmit sem találni, nem akarnak nyitott ajtón bemenni, mert akkor el kellene köteleződni és aszerint kellene élni, de ettől nagyon félnek, meg ugye akkor félrehajtott fejjel, nagyon okosan nézve nem lehet tovább előadni a nagy kutatót. Pedig – annak, aki hívőként elfogadja – Jézus Krisztus megadta a választ, semmi szükség sem lenne erre a nagy keresgélésre.

Halhatatlan-e a lélek?

Az eddigiekben leírtak nyomán, mivel a lélek anyagtalan, így nincs is, ami elpusztuljon, ergo kimondhatjuk, hogy halhatatlan, alap, örök. Természetesen tudom, hogy így kijelentve ez a materialista szemléletben élőknek semmit nem jelent, mert saját maguk tévedéseinek a foglyai, sőt erre szocializálják a társadalmat is, mert most helyzetben vannak, így megtehetik. Bizonyítani nagyon nehéz a lélek halhatatlanságát, mert nem anyagi természetű, aminek méréséhez, valamiféle detektáláshoz

módszerekkel bírunk. Ami ezen túl van, arra ezek a módszerek nem jók.¹⁹

Bizonyításhoz oda kell túllépni, ahol a dolog, a jelenség van. Anyagi világból, anyagiasságot és módszereit megtartva nem lehetséges a lélek létének, halhatatlanságának autentikus vizsgálata, és bizonyítása sem. A katolikus egyház több könyvtárnyi munkájában bizonyítékokat tár elő, melyet a hívőnek nem nehéz elfogadni, de ez a nem hívőknek nem lesz meggyőző. Ez még messze nem azt jelenti, hogy nem igaz, hanem azt, hogy a durva módszereinkkel nem bizonyítható.

Lehetne logikai módszerekkel is valamiféle „bizonyítékokat” előállítani, de nem hinném, hogy lenne értelme. Például az evolúció véletlenül nem vehet ilyen irányt, vagy a természet nem tékozol, vagy hitetleneknek is lehetnek erre irányuló, jelzés értékű álmaik, tapasztalataik stb.

Az Egyház tanítása, és Jézus Krisztus tettei, feltámadása is bizonyíték, de a hitetlenre nem erőltethető rá.

Annak „bizonyításához”, hogy a lélek halhatatlan-e, marad a transzcendens módszerek bevetése, aminek gyakorlására és megértésére nem sok ember képes. S megközelítőleg ennyinek lesz elfogadható, de a lényegen nem változtat, annak ellenére, hogy az eredménye mindig is csak indirekt közlés lesz. S mivel kevés embertársunk rendelkezik valamiféle misztikus megértő képességgel, így ha a misztikus szinte „kézzelfogható” logikával is bizonyítja, csak a transzcendens érzékelésre képes ember fogadhatja el, vagy legalábbis gondolkodik el rajta. De a nem nyitottaknak, a nem érzékenyeknek ez semmit sem jelent, sőt talán a jelenséget közlő normalitását is megkérdőjelezi. Viszont ez nem az ő problémája, ezt minden misztikusnak el kell tudnia viselni.

Vannak a misztikán kívüli (inkább ezoterikusnak hívjuk) jelenségek, észlelések, melyek elfogadása nagyon nagy kritikai, hitelességi vizsgálatot igényel. Erről ír alábbiakban Prohászka O. *Az elme útjain (bölcseleti dolgozatok) Szt. István Társulata, gyűjteményes díszkiadás 164.o. „Tagadhatatlan tény, hogy van a spiritizmusban sok bámulatos jelenés s meglepő adat, melyeknek láttára természet-tudósok s nagyhírű férfiak is megadták magukat, s nem röstelkedtek bevallani, hogy őket a spiritizmus teljesen meggyőzte a lélek halhatatlanságáról; s mi mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a spiritizmus, amint az most végzi kísérleteit, nem elégít ki minket s tudományos bizonyosságra nem tudja emelni a halhatatlanságnak empiriáját.”*

Láthatjuk, ezt a problémát Prohászka is említi, valamint azt is, hogy a nem pontosan koordinált, nem ismert indokú cselekedet miatt (pl.: ellenállhatatlan közlési/szereplési inger, vagy jó pénzszerzési lehetőség stb.) ez veszélyes, megtévesztő is lehet. Azt láthatjuk, hogy mai napig

¹⁹ Teológia szakdolgozatomban, ezt a témát dolgoztam ki, hogyan halhatatlan.

sok információt a különböző ezoterikus irányzatok hoznak „be”, de nagyon nagy óvatosságot kíván az elfogadásuk, mert jelentős részük nem valós, több kárt okoznak, mint hasznot (nagy a zavar ezen a téren is). Ugyanakkor nem vethető el, mint ahogyan ebben az írásban közölt gondolkozás sem, mert mindent meg kell vizsgálni, és nyitottsággal szemlélni, és ami jó, be kell építeni.

„Igazolásnak” megmaradnak az autentikus életükkel is igazolt misztikusok tapasztalatai, amikről az Egyház nagyon helyesen gondoskodik, hogy ha valamit is számít, akkor ellenőrzött legyen. (Az igaz sokat kell rá várni, mert az Egyháznak nem sürgős.)

Ezek a misztikus tapasztalatok egységesen afelé mutatnak, amit magam is tudok; hogy lélek van, halhatatlan és úgy működik, ahogyan ebben a cikksorozatban leírtam. Akik ilyen életet élnek, ilyen tapasztalatokkal rendelkeznek, azoknak sokkal valóságosabb ez az egész, mint az anyagi világ, mert ők már más aspektusból szemlélnék.²⁰

Az egyik legnagyobb misztikus, Avilai Szt. Teréz a maga sajátos stílusában így ír a megtapasztalásáról.

„Mielőtt a léleknek elragadtatásban volna része, ... Még ugyanis nem lett annyira fiávoá ennek a hatalmas Sasnak, hogy szembe tudjon nézni ezzel a Nappal; s ha csak egy kicsit tartja is nyitva a szemét, egészen piszkosnak látja magát, s eszébe jut az a vers, amely így hangzik: „Ki lesz igaz a te színed előtt?”²¹ Ha beletekint ebbe az isteni Napba, annak fénye kápráztatja; ha pedig magára néz, akkor az iszap tapasztja be a szemét és vakítja meg ezt a kis galambot. S tényleg igen sokszor teljesen megvakul s némán, megilletődve, s megsemmisülve áll ott ama felséges dolgok előtt, amelyek eléje tárulnak.” Önéletrajz Num. 2.932/1927. 95.o.

Ennél finomabban a valóságot nehéz lenne közölni. Jönnek azok a logikai érveim is, melyek A. Szt. Teréz emberi mivoltát jellemzik, hogy nem egy elszállt, lába földet sem érintette nő volt, hanem pont az ellenkezője, ezért is lehet Neki hinni! Szent Teréz misztikus volta ellenére nagyon is földön járt, vidám volt, állandóan építkezett, kolostorokat alapított, jó volt a humora és végtelenül agilis volt. Zseniális aggyal rendelkezett, a másik oldalon meg eltűnt Isten végetlenjébe, és ontotta az „onnan” kapott közleményeket, magyarázatokat, vigasztalásokat stb.

Annyira normális volt, hogy soha nem keveredett össze a tudatában, hogy a 3D-ben van-e vagy Isten világában, és ez rendkívülien fontos

²⁰ Hasonlatos ez ahhoz, amikor egy tanyasi gyerek elmegy New Yorkba, hiába megy haza, valami végleg, visszavonhatatlanul mássá lett benne, és már soha többé nem tud csak tanyasi lenni.

²¹ Zsolt. 142, 2. „Quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vives.”

szempont.²² De nem Ő az egyetlen, földi létünket beborította a különböző korokban élő, Isten kegyelméből működő misztikus szentek sora, akik azokról is gondoskodnak, akikhez másként nem jutnának el e nemes tudás, lelki táplálék.

Konklúzió: Halhatatlan-e a lélek? Igen az, de a földi módszerekkel csak indirekt módon tudom bizonyítani, ahhoz is nagy nyitottság kell, hogy felfogják.

✚ *Folytatódik-e „valami” a testi halál után, és hogyan?*

A kérdés megválaszolására ugyanazok a nehézségi kritériumok érvényesek, melyek a lélek halhatatlanságára vonatkoznak, így ezt nem ismételve.

Mielőtt belemennék a témába, pár kellemetlen, talán irritáló gondolatom van.

- Az egyik, elképzelhető az is, hogy ez a földi élet egy kísérleti telep a magasabb rendű élet számára, hogy megfigyeljenek (persze ezzel semmi sincs megoldva, csak eltoltam a választ pár dimenzióval feljebb). S ha így lenne, akkor sem omlana össze az elképzelés, amiben gondolkozom.

- A másik: ebben a számítógépes szimulációs világban (ami a lehetőségek kezdete csak) sok fiatalban is felmerül a kérdés, mi van akkor, ha ez nem igazi, csak szimulált világ, kissé hasonlatosan Platón barlanghasonlatához. Teológiailag az embert, mint lelkes lényt, személyt szemlélve, komoly gondokat okozna, ha ez lenne az igazság. Viszont azt is végig kell gondolni, hogy az eddigi szimulációkat, többségében valamilyen modell alapján készítették...

- Valamint ott van a buddhista és más keleti világképek sora, melyek az egészet csak kápráztatnak, maya-nak, a tudatunk/akaratumk termékének veszik, amit mi az akaratumkkal, vágyumkkal teremtettumk, mi is szüntethetjük meg. (Ebben a különösen kínos az lenne, hogy el is tudjuk pusztítani.) Az utóbbi felfogást némi módosítással, logikai szempontok alapján talán el is lehetne fogadni.

Az előző rész gondolati stílusát folytatva; semmi értelme sem lenne annak a magas biofizikai, kémiai szervezetségnek, ami pl. az ember, ha nem lenne az életének kontinuitása, ezzel együtt oka. Oka viszont nem lehet csupán az, hogy véletlenül megszületik, majd meghal, és közben jól-rosszul él. Többnyire az életnek ezt a megnyilvánulását tekintve még

²² Ugyanis kősa idegbetegek szövegei nagyon lerontják a misztikusok megítélését.

azt is elmondhatjuk, hogy egyénre lebontva sokak életminősége igazságtalannak is tűnhet. Sokszor előfordul az, hogy például a gazemberek jól, egészségesen élnek, tisztességes emberek nyomorognak, betegek stb.

Minden logikus érvet végiggondolva eljuthatunk addig, van tovább, kell, hogy tovább is legyen, és ez nem önbecsapás és nem pusztán önvizsgálás.

A legnagyobb érv – a hívőknek – Jézus Krisztus feltámadása (tárgyi bizonyítéka a Torinói Lepel is a „hit” körébe utalt, s ennek jó oka van), ami ékes bizonyítéka annak, hogy semmit sem tudunk az egész emberi élet menetéről. Még ma is (sokak szemében) újdonság az, hogyan zajlott le a feltámadás. Az igaz, hogy ha a 2000 év misztikus élményeihez szorosan kapcsolódó, saját misztikus tapasztalataim alapján nem győződtem volna meg a továbbiakról, akkor nagy valószínűséggel bizonytalanabban állítanám, amit hiszek.

Az alábbiakat a világért sem azért idézem, hogy A. Szt. Teréznek ártsak (nem is tudnék, soha nem is akarnék) csak megerősítésül, hogy ez sem lehetetlen, mert a lélek nem halott – ugyanis halhatatlan – csak nem ebben a fizikai formában van. Ha valaki érzékeny, mint pl. Teréz, miért ne tudná úgy megélni, ahogyan éppen van, ami lehetséges.

Avilai Szt. Terez Önéletrajz 193-194 o. *„Ugyanazon éjjel megjelent nekem a szent Alcantarai Péter testvér, aki akkor már halott volt, de mielőtt meghalt volna, értesült arról a nagy tiltakozásról és üldözésről, amely ellenünk támadt, s még írt is nekem, kifejezve örömét afölött, hogy ez az alapítás akkora nehézségekbe ütközik;²³ szerinte ugyanis ez biztos jele annak, hogy ebben a zárdában nagyon híven fogják szolgálni az Urat; ezért igyekszik az ördög azt minden áron megakadályozni. Végül pedig azt írta, semmi áron se egyezzem bele abba, hogy évi jövedelmünk legyen.... Megjegyzendő, én ezenkívül már kétszer láttam őt, amióta meghalt, mégpedig nagy dicsőségben. Így tehát nem is ijedtem meg tőle, hanem ellenkezőleg, nagyon örültem; mert mindig megdicsőült testtel láttam megjelenni, nagy mennyei boldogságban, ami azután engem is egészen boldoggá tett. Emlékszem, mikor először láttam, egyebek közt elmondta nekem, mekkora boldogságot élvez, s hogy mennyire áldja az a szigorú vezeklését, amely ekkora jutalmat érdemelt ki számára”*

²³ Alcantarai Szent Péter ezt a levelet 4-5 nappal halála előtt írta. Dáza Gáspár ugyanis elment hozzá Arénasba, ahol szerzetének zárdájában betegen feküdt, s elmondta neki, hogy mekkora támadásoknak van kitéve az új alapítás. A Szent erre összeszedte utolsó erejét, hogy e sorokat megírja, s élőszóval is számos utasítást adott Dázának, ezzel is mutatva, mennyire szíven viseli ezt az ügyet.

Igaz, még az emberek többségének ez sem jelent semmit, mégis el kell mondani: van folytatás, talán az egész most olyan lehet, mint amikor egy kis kiragadott szakaszt szemlélünk.²⁴

Valamint vannak olyan ezoterikus jelenségek is, mint pl. a halottlátás (ami igazából lélekészlelés).²⁵ Ezeket a dolgokat nem lehet semminek venni, ahogyan a halálból visszatértek vallomásait sem. Alább leírom egy ismerősöm vallomását, ami szintén bizonyítja, hogy van tovább.²⁶

Mi és ki, miért van az ember?

Vélhetjük, de biztosan nem tudhatjuk, ki és mi az ember, ezért együttgondolkodásra hívom az Olvasót. Sok meglepetést okozhat, mert a mai szinten az embert csak egy kissé bonyolultabb biológia, fizikai, biokémiai egyednek veszik, de a mai formájában az ember ettől sokkal több. Rendkívüli érzékenységgel, kiszámíthatatlan emocionális működésekkel, sokféle gondolat- és érdekmotivációk elegyével tevékenykednek. Ha még azt is beszámítjuk, hogy az életkor előrehaladtával is változnak, akkor az ember akár lehet olyan is, mint egy előttünk elfolyó folyam, amibe ha belelépnénk sem ugyanaz lenne, mint az első percben volt. Mi-

²⁴ Van, akinek ez örömet jelent, és van, akinek súlyos, elgondolkoztató félelmet okoz az életének a silánysága miatt.

²⁵ Egy szavahihető ismerős vallomása, aki „látja”, érzékeli a lelkeket akár élő, akár halott. Elmondta, hogy egyszer egy 50 év körüli férfit nézett meg 3 családtagja előtt, aki frissen halt meg és a családtagok hitetlenek voltak. Ebben a hirtelen jött tragédiában vigaszt jelenthetett nekik, ha bebizonyítja, hogy van tovább, nincs is halál csak a test költözik el. Nem részletezem mit mondott, de egy dolgot kiemelek. A család megkérdezte a szívinfarktusból elhunyt férfitől, mi volt az, ami utoljára a legnagyobb örömet okozta neki. A halott egy ablaktörőt mutatott, amit a kocsijára éppen felszerelt. Az ismerősöm elmondta; ez elég szokatlan dolog volt, alig merte elmondani mit lát, de mikor elkezdte, hogy ablaktörő nagy sírás-rívás lett, mert utólag kiderült, hogy előtte való napokban cserélte ki és nagyon örült milyen jó, és hogy eredetét kapott. A család elképedve, de azt illetően, hogy van további lét, hívón ment el. Meggyőződtek arról, hogy ezt senki más sem tudhatta csak az elhunyt és ők.

²⁶ Szintén egy jó ismerősöm vallomásából: „Amikor csípőprotézissel műtöttek, nagyon rossz altatóorvos volt, és ki is vérezhettem. Kifelé toltak a műtőből, miközben rettenetes fájdalmaim voltak, de csillapítót nem adtak, mert a vérnyomásom kritikus volt. Míg toltak ki, közben még láttam az ajtó fölötti ajtófának a felső részét. Egyszerre olyan végzetes kábulatot éreztem, és azt még hallottam „leesett a vérnyomása, vissza, vissza!” Közben teljesen elmúlt minden fájdalmam, szabad és békés voltam, nagyon jó volt. Soha nem éreztem ilyen nagy megkönnyebbülést. Boldog voltam. Igaz, valahol messzebb magamtól hallottam a hisztit, hogy meghal, elveszítjük stb., de teljesen hidegen hagyott, mintha nem is rólam lenne szó! Az ő bajuk – gondoltam – csak engem hagyjanak békén. Egy idő múlva azonban kegyetlen nagy fájdalmam lett, visszahoztak. Igen mérges és ideges lettem, miért nem lehetett otthagyni, mert annál jobban soha nem éreztem magamat. Miért kineznek itt? S ők csak toltak vissza, a szenvedéses életbe.”

ért is? Olyan rejtett működései vannak (már amennyit eddig felfedeztünk), amit a tudományos világ hipotézisekkel próbál magyarázni. Például: Miért van ilyen méretű agyunk, és mégis az egészet mire használjuk? Amit végleg nem tudunk tisztázni, hogy mit tudhatunk még, mire vagyunk képesek, milyen céllal van ekkora, látszólag nem kihasznált kapacitásunk. Azt tudjuk, amit nem használunk, az elsovad, lásd pl. izmokot. De az agy általunk fel nem ismert tevékenységi területe az evolúciós fejlődés alatt sem pusztult el. Akkor pedig a logika szerint működik, kérdés, mit tesz? Azt is többé-kevésbé felismertük, hogy a gondolatainknak, ill. akaratainknak mekkora ereje van az egész ember működésére. Lehet, hogy itt van a megoldás, csak erre még nem fókuszáltunk rá? Nagy és kihasználatlan erők lehetnek a birtokunkban - erről időnként egy-egy kipattanó szikra árulkodik, pl.: Einstein zsenialitása -, olyan terület, amit ha megismernénk, tudatosan fejlesztenénk, felérne pl. Edison felfedezésével.

Az embereknek olyan képességei, tehetsége lehetnek, melyek nagyon is felkavarják az állóvizet, melyet a szkeptikusok legszívesebben börtönnel honorálnának, mert fáj nekik, hogy a zsenik tépegetik a ketrecet, amit a fejükön hordoznak. S ahelyett, hogy elgondolkoznának - úgy tűnik, nem mindenki képes rá - médiahadjáratokat folytatnak, lejáratják azokat az embereket, akik már kidugták a fejüket az iszapból. Úgy tűnik, butának lenni divat, nekik nem fáj, a többit meg nem érdekli. Valóban fájhat a feltépés.

Mik is ezek? Ilyenek lehetnek a parajelenségeknek nevezett dolgok. Például a bilokáció, amelyre némelyik szent képes volt. Vagy gondolati érintkezés, mely szinte azonnal, földrészek között is működik. Vagy a mély elmélkedés képessége, ami transzcendens világba visz, és onnan információkat hozhat. Vagy időben órákkal, napokkal vagy hónapokkal korábban pontosan érzéklni a majd lejátszódó eseményeket. Nagyon sokáig lehetne sorolni a mai tudományos szemlélettel nem magyarázható, vagy erősen félreértelmezett példákat. Biztos, hogy van magyarázat, még akkor is, ha nem ebben a 3D-ben²⁷ találjuk meg, és semmi nem kötelez a tudatlanságunkon kívül, hogy csak itt keressük, mert még a kúti béka szemléletében van a földi gondolkodás.

Ez a finomabb működési lehetőség - mint tény - sem lényegtelen, ha arra gondolunk, hogy amikor szinte minden élet-halál harc a fennmaradásért, a táplálékszerzésért folyik (főleg az állatvilágra jellemző, de némileg az emberek is ebbe a körbe tartozhatnak), mégis van ilyen „fennköltebb” jellemzője az embernek. Ez azt mutatja, hogy az ember (potenciálisan) mennyivel magasabb fejlettségi szinten van/lehet, és a cizelláltabb lelkű embereknél ott van a humánus viselkedés, szociális érzék, az

²⁷ Harmadik dimenzió

önzetlen szeretet. Ezek a dolgok csak úgy a szokásos érvekkel nem magyarázhatóak.

✚ *Ki is az ember?*

Ha reálisan nézzük, lehetőségeit tekintve egy valóságos csoda. Sokkal több, mint gondolnánk. Úgy kellene az emberiséget „tartani” az államoknak, politikának, hogy ezt a maximumot, amire képes, kihozzák belőle, és ne leépítsék. Nem szabad leállítani, bekorlátozni az agy speciális fejlődési képességét ²⁸ passzív tudás sulykolásával, egyediségek letörésével. Arra kellene törekedni, hogy ösztönözzük a gyerekeket arra, hogy az információk közötti összefüggéseket egyedi módon is feldolgozzák, befogadják.

Igaz, erre már jó pénzért vannak speciális iskolák, de nem ez az általánosan elterjedt. Az ember egy elit lény lehetne, ha tudatosan fejlesztenénk és engednénk felismerni, mi van benne. Más lenne az egész földi élet, ha nem a mai mód, hanem egymás fejlesztése, tisztelete, szeretete határozná meg az emberi faj életét.

✚ *Az ember hogyan működik? Miért van a földön? Miért most született, miért pont ebbe a környezetbe?*

Biológiailag, kémiailag, biofizikailag hozzávetőlegesen tudjuk, hogyan működik az ember, mint élő anyag. De több mindent nem tudunk, pl. miért áll meg a működése, ha nem anatómiai ok áll a háttérben. Pl. a csecsemőhalál, vagy hirtelen szívleállás, skizoid betegségek stb. Vagy miért lesz az egyik ugyanabban a környezetben betegebb, mint a másik, mivel akadályozódik meg a betegsége, vagy mi inspirálja, hogy kifejlődjön. Erről is van némi képünk, de sok meglepetés lesz még. Véleményem szerint, itt, ahol többségében lelki, spirituális okok állnak a háttérben, még nagyon sokat fejlődhetnének a gyógyítás, ill. prevenció területén.

Amit végleg nem tudunk az a sokféleség, és beláthatatlan mennyiségű, minőségű egymásra hatás, ami működésében befolyásolja ezt a rendkívül bonyolult és érzékeny szervezetet, ami az ember. Lelki, idegi, környezeti (pl. Hold fázisai), fel nem ismert tudatalatti okok (miért lesz valaki 18-szor öngyilkos, és hogyan lehet leállítani), mind belejátszanak a kívülről ugyanannak a személynek tűnő lény működésébe.

Igazságosság vagy igazságtalanság elve ez, vagy vehető-e annak, hogy valaki most itt a földön van és nem másutt, ahol talán sokkal jobb lenne

²⁸ Amit egy-egy rossz tanár, egy rossz képzés – ami általános –, kitörli a gyerekből.

neki. Ezt pusztán, a mai tudományos szemlélettel nem lehet megmagyarázni. Bizonyos fajta istenképi szemlélettel (ami nem csak dogmatikus) annál inkább juthatnánk logikus érvekhez. Magam ezt képviselem, de ebben a cikkben nem ismertetem, mert az túl nagy terjedelmű és már teológia lenne. (De ez sem bizonyító erejű a mai világban, pedig jobba tehetné az emberi létet, azzal is, hogy célirányosan halad.) Ugyanúgy arra is választ kaphatnánk, miért most született, miért pont ebbe a környezetbe?

Rengeteg kérdés lenne még, miért éppen ebben az időszakban van itt az adott lény, mi a feladata, miért így néz ki, miért azok a szülei akik, miért azon a földrészen van ahol. De az is kérdés lehet, hogy őt jobban szereti az Isten, mint másikat? Miért éppen vele történnek csodálatos dolgok és a többivel miért nem? Látható, a kérdéseimet a végtelenségig sorolhatnám.

Ezekre, az egész emberiséget feszegető kérdésekre sok vallás (legalább ök...), megpróbál/ akar választ adni, de – amennyit ismerek, azokból nekem, mint nagyon kritikusnak – egyik sem ad, mindenben megfelelő, a XXI. század emberének elfogadható választ. Ha a katolikus teológiát nézem, nem hinném, hogy olyan választ tudna adni, ami mindenkinek elégséges és elfogadható lenne, pl. arra a kérdésre, az egyik miért ronda és púpos, vagy miért éhezik, vagy miért dúskál a javakban, és a másik miért nem? Erre a materialista szemlélet szimplicizált módon, de az sem elégségesen, megválaszolna.

Van-e rendszer és igazságosság ezeknél a tényeknél? Ha a vallások szinkretizmusát elvégezzük (s ez ügyben sokaknál kudarc lett a vége), esetleg akkor kaphatunk teljes, valamennyire megnyugtató választ. Ez nem megalkuvás, nem kell egyiket sem bántani, sem felháborodni. Ha valamit érthetőbbé tesz a másik vallás, akkor vehetem úgy is, pl. ha nekem szellős s fehér köpenyem van, akkor kérhetek rá a másiktól piros övet, hogy összefogja, nem? Nos, ennyire kellene párbeszédet folytatni az emberiség tudatossá tétele érdekében.

Orvostudomány területén az alábbi kérdéskörre legjobbnak, legérdekesebbnek az alábbi megközelítést találtam, ami tőlem sem áll távol.

✚ *Mikor távozik az élő az emberek sorából? Ugyanis időpontja abszolút rejtett előttünk. Hogyan távoznak, mi történik abban a pillanatban? Mi van az egész után, folytatódik, meddig tart? Van vége?*

<http://444.hu/2013/11/15/a-kvantumfizika-szerint-van-elet-a-halal-utan/>

Robert Lanza amerikai orvos, tudós, tudományos igazgatója az Ocata Therapeutics-nak, a Wake Forest Orvostudományi Egyetem professzora – aki nagy támadások, kritikák élvezője – szerint: „...nem a világegyetem,

hanem a biológiai élet a valóság alapja, és az teremti meg a világegyetemet, vagyis az emberi tudat határozza meg a tárgyak formáját és méretét.”
(biocentrizmus)

Talán azt is jelentheti Lanza professzor elmélete (amihez hasonló 5 éve leírtam könyvemben is...), hogy a halhatatlanság más dimenzió, aminek sem ideje sem tere nincs, így valójában nincsenek térbeli és időbeli határai. Utalhat arra is, hogy létezik multi párhuzamos világ is. Mivel tudatunk sokkal több, mint gondolnánk, akármi is történhet, a variációk száma kimeríthetetlen a multiverzumban.

A halál a hagyományos értelmében nem létezhet, csak váltások vannak, de azon is el kell gondolkozni, ezek tudatosak vagy tudatalatti működtetésűek-e?

Magyarán függ-e tőlünk a testi halálunk bekövetkezése. Kérdés, mélyen, igazán mit akarunk, ha akarunk lenni vagy nem lenni, akkor elmondhatjuk, igen. Sokszor idősebbeknél hallani lehet; fáradt vagyok, nincs más célom, unom, menni kéne. Nem lehet, hogy ilyen tudatos vagy tudattalanul megfogalmazott kívánságaink is teljesülnek, és jön a váltás? Uo. *„Az elmélet szerint végtelen számú párhuzamos világ is létezik egymás mellett egyidejűleg. Lanza szerint minden, ami akár meg is történhet, meg is történik a multiverzumban, így a halál a hagyományos értelmében nem létezhet. Szerinte az életünk olyan, mint egy élő virág, ami halál után újra kinyílik a multiverzumban....”* **

Valóban kissé olyan lehet, mint amikor a tulipánhagymát összkel kiszedem a földből, megtisztogatom, a kicsinyeit külön kezelem, de azok is vannak, és visszahelyezem a földbe – ugye valamiféle világba –, látható, hogy ugyanaz a hagyma kihajt, de nem ugyanazt a virágot látom, mert közben történtek a dolgok. Magam is vallom ²⁹, a tudatunk nélkül semmi sem lenne, illetve azért van ez a valami, mert a mi lelkünknek erre van szüksége, és ezt Isten, aki tér és idő nélküli, aki mindig mindent tud, a mi akaratunkat is, előre „megteremti” / lehetővé teszi, hogy az Ő végtelen erejéből/ fényéből ilyen sokféle „anyag” lehessen. (S – szerintem ezt nevezik teremtésnek.)

Az a kérdés, hogy mit határoz meg a tudatunk, mára egyre jobban előtérbe kerül, holott az emberek többségének évezredekig fogalma sem volt arról, hogy kik és milyen képességeket hordoznak. Azt sem tudták, amit ma úgy tűnik (a pszichológiai gondolkodásban is), egyre jobban

²⁹ S másként nem tudok, nem is akarok gondolkozni, mert ennek meggyőződésem az igazáról; hogy ez az egész a legfelsőbb anyagtalán végső Végtelen erő, energia, értelem működtetése alatt áll, **aki az Isten!** S nem érdekelhet, hogy ha a mai tudományos világ tudománytalannak minősít. Ez az ő bajuk, mert a gondolkodás sokféle lehet, de igazság egy van, és ez nekem az egyetlen végső igazság.

felismernek, hogy a tudati, főleg amiről nem túl sokat tudunk a tudat alatti/feletti impulzusok is belefolyanak és okai saját életünk milyenségének.

Egészében embertársaink nem tudják, hogy a saját akaratukkal mennyire teremtik maguk körül a sorsukat, ami a nem tudásuk miatt többnyire nincs összhangban a legfelsőbb „akarat”, így bajt is okozhat. Sajnos a szellemi képesség koncentrált működtetése sem általános, nem is ismert, holott hatásaiban felmérhetetlen erejű, amit csak részleteiből sejtethetünk. Pedig Jézus erre is adott választ: Máté 17,20 Ő így válaszolt: „Mert kevés a hitetek. Igazán mondom nektek: ha csak akkora hitetek lenne, mint egy mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek: »Menj innen oda!«, bizony az oda is menne. Semmi sem lenne lehetetlen számotokra.” Nem túlzás, Isten ilyen kemény, összeszedett, fókuszált gondolkodásra hív minket, aminek a hatásait is közli a korabeli felfogás nyelvén. Nagyon fontos a hit abban, hogy ez igaz. Minden a fejben játszódik le, sokszor sokkal előbb is, mint gondolnánk. Jézus Krisztus is arra biztat, hogy hittel semmi sem lehetetlen nekünk. Igen, ez a hit elsősorban Isten felé kell, hogy legyen, de nincs írva az sem, hogy a képességeinkben ne bízunk, sőt biztat rá.

**Eddig is azt gondolhattuk, van örök részünk, a lélek, most pedig az egész halál jelenség egy teljesen más értelmezést kap. Azt pontosan nem tudjuk, a fizikai test anyaga változik-e valamiféle energiává, részlegesen vagy holisztikusan, vagy ki tudja hogyan. Amit ma a fizika tudománya igazol, azt le lehet írni, amit elmélkedésben kapunk azt is le lehetne, de nem ésszerű, nagyon sokat kellene magyarázni, hogyan jutottunk hozzá, és nem mindent szabad közölni, mert „kemény” és sok félreértésre adna okot.

Hogyan távoznak, mi történik abban a pillanatban?

Ismerünk egy olyan mondást, amit Albert Einsteinnel szoktak összefüggésbe hozni; "A halál optikai csalódás". A fentiekben egyrészt már írtam erről. Kétféle megközelítés:

1. *Lelki, teológiai alapon:* A távozás az a pillanat, amikor az anyagot elhagyja az örökrész, a lélek. A lélek anyagtalan, mérhetetlen, de jól észrevehető jelei vannak, hogy nincs már ott/elment. Sok ilyen ember mellett álltam, nagyon is látszik, mikor távozik a lélek, nem ugyanaz a test marad ott, mint amikor „lelkes” volt. Olyan, mint amikor valaki kibújik a kabátjából, még felismerhető egy darabig a kabáton a forma, de nem sokáig. Nagyon jó lenne, gyen-

géden presszionálni az embereket arra, hogy nézzék meg a szerezett halottaikat³⁰, mert akkor látnák, nem Őt temetik, hanem az elfáradt kiszolgáló részét. Lelkileg könnyebben meg tudnának békélni.

Nagyon megrázó és elgondolkoztató ezeknek az utolsó pillanatoknak a megélése. A test sokszor nagyon küzd, tudván, itt a vége. A lélek sokszor nem tudatos³¹, fél is. Így akár hónapokig is tarthat az agónia, a vonakodás, menjen vagy maradjon. Ilyenkor a legnyitottabb az ember, ezért ekkor kell(ene) mellé a transzcendens világban is „jártas” valaki, akinek bizonyossága van, és valós, biztató, vigasztaló segítség lehet a haldoklónak³². Mikor a halál bekövetkezett, az ember, aki haldoklásában esetleg addig görcsökben, szétzilálva, fájdalomtól eltorzulva feküdt, visszasüllyed a régi formájába, mint amikor a vihar elül és többé nem tépi a fa lombját, halálos nyugalom lesz. Igaz, ez nem tart sokáig, mert lélek nélkül megkezdődik a visszafordíthatatlan enyészet.

2. Mai ténszerúséggel az exitusról. Biblia Job 17,14-15 *Hol tehát az én reménységem, ki törődik az én reménységemmel? Leszáll az majd a sír üregébe, velem együtt nyugoszik a porban.* Ez az ószövetségi felfogás a Jób könyvéből kissé tükrözi a mai – még – materialista álláspontot. Belehullás a semmibe(?).

Tudományosan nézve az exitusnak vannak orvosi jelei, és ha ez bekövetkezett, akkor bizonyos a halál. Ilyenek; izomtónus csökkenése, megszűnése, lélegzet leállása, szívverés befejeződik, pulzus már nincs, pupilla és reflexek eltűnnek, bőrön jellegzetes jelek láthatóak, merevedés stb. Ha mindez bekövetkezik, akkor az addig embernek mondott lény, hulla jelzővel illetődik, majd az enyészettel párhuzamosan csak az emlékei maradnak meg. Itt sokan úgy vélik, be is fejeződött, és majd az utódaiban él tovább.

Viszont ez az egyszerűsített felfogás sok problémát is okoz. Más lenne a társadalom milyensége, ha nem ebben a nihilista felfogásban gondolkoznának. Más lenne az egyéni élet minősége, céljai is, ha lenne előtte transzcendens egzisztencia. Nem szabad az emberi társadalmat évezredekig tévedésben tartani, mert így nem tud kiteljesedni. Nagy kincs van az emberiség kezében, a végtelen lehetőség, amivel pillanatnyilag erősen úgy tűnik, nem tud mit kezdeni.

³⁰ Nem ragaszkodnának kórosan a hamvakhoz, s nem töltenék a temetőben a fél életüket, mikor az élők közt kellene lenniük.

³¹ Rendkívülien sok, lelkileg leépült lény van.

³² Mellette kántáló hívők sokasága többnyire zavaró, akkor nem ez kell a távozóknak.

Mi van az egész után, folytatódik?

Plótinosz: Az Egyről, a szellemről és a lélekről, i. m., 85.

Plótinosz: „Ebben a látásban az, aki lát, többé nem látja azt, amit lát, mert innentől fogva nem különbözteti meg magát attól, amit lát; nem két külön dolgot képz el, hanem valaki mássá lesz, többé már nem önmaga és nem önmagához tartozik, hanem eggyé válik az Eggyel, csakúgy, ahogy a kör középpontja egybeesik egy másik középponttal.”

Transzcendens szemlélettel nézve kijelenthetem, van folytatás, igazolásul sorolhatnám a jelentősebb filozófusok nagyon mély gondolait pl. Platón, Plótinosz, stb. is, de ez még mérhetően, tudományosan ekkor sem igazolható. Mindenáron igazolás kellene, hogy hihetővé váljon annak, aki csak a 3D-ben gondolkodik?

Kérdés, célja-e Istennek és az egész „felépített” nagyon bonyolult rendszernek, hogy még azelőtt bizonyítékot kapjon, mielőtt erre megérík. Nem lehet-e ok az emberi nem értetlensége a 3D-s bizonyítékok rejtettségének? Annak, aki nyitott, mondhatnám már érett erre, annak ez nem kérdés, és befogadóan áll a lélek sokfélesége előtt, mert ő már ezeken a kereten túllépett! Tudja, hogy egy lény, még ha meg is halt a teste, másként tovább él.

Az egyfajta felelősség, hogy elmondjuk, a dolgok attól még vannak, ha többségében az emberi társadalomban nem is fogják fel, vagy nem hisznek benne. Nagyon kellemetlen állapot jöhet azoknak, akik csak az anyagi világnak éltek, sőt büszkék is tudatlanságukra, amit ők szkeptícizmusnak neveznek. Ezek az emberek felélték a bónuszait, s nem tettek semmit sem a helyébe. Erről, hogy mi van utána, a tibeti halottas könyv, vagy az egyiptomi is jól ír; arról a hitrendszeréről is, hogy mit tegyen az imádkozó hozzátartozó, hogy az elhunyt jó helyre kerüljön.

Mi Európában ebben a kérdésben iszonyúan kulturálatlanok vagyunk.

A cikk írója: *Varga Péterné/ Pável Márta*, katolikus hittanár, az AQUILA Párt elnöke, 25 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója és vezetője. Két könyve jelent meg (*Akinek füle van a hallásra, az hallja meg*, valamint *A misztikus teológia alapjai*) és egy *Hazafelé* címmel folyamatban van. Publikációi megtekinthetők a www.aqp.hu valamint a <http://www.sasmarta.eoldal.hu> oldalon.